

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ
Кафедра екології та природокористування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з навчальної роботи

Трунов О. М.
“ _____ ” _____ 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна екологія ІІІ 3.03

напрямок підготовки 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування

кваліфікація 3439 організатор природокористування

інститут, факультет, відділення факультет еколого-медичних наук

Миколаїв – 2014 рік

Робоча програма Загальна екологія для студентів
 (назва навчальної дисципліни)
 за напрямом підготовки 6.040106 «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» „___” _____, 2014 року- __ с.

Добровольський В.В. доцент кафедри, к. т. н., доцент
 Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри екології та природокористування

Протокол від. “___” _____ 2014 року № ___

Завідувач кафедри екології та природокористування

_____ (Мітрясова О. П.)
 (підпис)

(прізвище та ініціали)

“___” _____ 2014 року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу за напрямом підготовки 6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування
 (шифр, назва)

Протокол від. “___” _____ 2014 року № ___

“___” _____ 2014 року Голова _____ (Зюзін В. О.)
 (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,0	Галузь знань <u>0401 Природничі науки</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування</u> (шифр і назва)		
Модулів – 5	Спеціальність (професійне спрямування): <u>3439 організатор природокористуванням</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів –		2 – й	- -й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 216		4, 6 –й	- -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5/3 самостійної роботи студента – 5/3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		56 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		56 год.	год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
104 год.	год.		
Індивідуальні завдання:			
год.			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 112/104

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування базових екологічних знань і основ екологічного мислення професійного фахівця, здатного грамотно, науково обґрунтовано користуватися природними ресурсами та захищати природу.

Завдання :

- обґрунтування мети, меж, структури екології, як природничо-соціальної науки інтеграційного типу;
- засвоєння екосистемології – основного методичного підходу при аналізі проблем середовища існування людей;
- вивчення властивостей, показників і характеристик елементів екологічних систем;
- вивчення властивостей, показників і характеристик підсистемних утворень різного походження;
- вивчення властивостей систем будь-якого рівня та дії біосферних законів;
- аналіз методів, шляхів, засобів управління взаємодією між людьми та природою з позиції сталого розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- понятійно-термінологічний апарат;
- об'єкт, предмет, методи екології;
- екологічні загрози світового, державного і локального рівня;
- колообіги речовин і рух енергії;
- теорія екологічних систем;
- вплив людини на природне середовище;
- системи управління природоохоронною роботою;
- основи екологічного права;
- основи екологічного моніторингу;
- відносини соціумів до природного середовища.

вміти:

- розробляти плани, програми, алгоритми щодо захисту природного середовища;

- виконувати аналізи, виміри, розрахунки тощо;
- організовувати експедиції, рейди, збори тощо;
- проводити перевірки, аудит, контроль тощо;
- публічно захищати результати самостійного дослідження.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Екологія як наука і практика

Тема 1. Загальні дані про навчальну дисципліну

Тема 2 . Геохронологія планети Земля і біосфери

Тема 3. Історія і значення наукової діяльності людей

Тема 4. Актуальність проблеми інтеграції основних знань традиційних наук

Тема 5. Екологія як інтегральна наука

Тема 6. Практичне значення екологічних знань

Змістовий модуль 2. Речовина, природні процеси і явища

Тема 1(7). Властивості і показники речовин

Тема 2(8). Природні джерела енергії

Тема 3(9). Природні процеси

Тема4(10). Природні явища

Змістовий модуль 3. Популяційний і системний підходи

Тема 1(11). Екологія організмів

Тема 2(12). Популяційна екологія

Тема 3(13). Екологічні системи

Тема 4(14). Соціоекологічні системи

Тема 5(15). Основи вчення про біосферу та її закони

Змістовий модуль 4. Природа і людська діяльність

Тема 1(16). Історія взаємовідносин між людиною і природою

Тема 2(17). Позитивний вплив людини на природу

Тема 3(18). Види впливу господарських технологій на природу

Тема 4(19). Оцінка впливу на природу

Тема 5(20). Глобальні екологічні проблеми

Змістовий модуль 5. Людство в біосфері

Тема 1(21). Міжнародна і державна екологічна політика

Тема 2(22). Екологія і сталий розвиток

Тема 3(23). Екологічна безпека

Тема 4(24). Управління природокористуванням

Тема 5(25). Екологічний моніторинг

Тема 6(26). Екологічні експертиза і аудит

Тема 7(27). Екологічне моделювання і прогнозування

Тема 8(28). Екологічні проблеми України

Тема 9(29). Екологічні проблеми Миколаївщини

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі										
л		п	лаб	ін д	с.р.							
1	2	3	4	5	6	7						
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Екологія як наука і практика												
Тема 1. Загальні дані про навчальну дисципліну	2	2	-	-	-	-						
Тема 2. Геохронологія планети Земля і біосфери	8	4	2	-	-	2						
Тема 3. Історія і значення наукової діяльності людей	7	2	1	-	-	4						
Тема 4. Актуальність проблеми інтеграції основних знань традиційних наук	4	3	-	-	-	2						
Тема 5. Екологія як інтегральна наука	9	2	2	-	-	5						

Тема 6. Практичне значення екологічних знань	10	2	2	-	-	6							
Разом за змістовим модулем 1	40	14	7	-	-	19							
Змістовий модуль 2. Речовина, природні процеси і явища													
Тема 1(7). Властивості і показники речовин	11	2	4	-	-	5							
Тема 2(8). Природні джерела енергії	12	2	4	-	-	6							
Тема 3(9). Природні процеси	12	2	4	-	-	6							
Тема 4(10). Природні явища	9	2	2	-	-	5							
Разом за змістовим модулем 2	44	8	14	-	-	22							
Змістовий модуль 3. Популяційний і системний підходи													
Тема 1(11). Екологія організмів	10	2	4	-	-	4							
Тема 2(12). Популяційна екологія	8	2	2	-	-	4							
Тема 3(13). Екологічні системи	8	2	2	-	-	4							
Тема 4(14). Соціоекологічні системи	8	2	2	-	-	4							

Тема 5(15). Основи вчення про біосферу та її закони	6	2	-	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 3	40	10	10	-	-	20						
Змістовий модуль 4. Природа і людська діяльність												
Тема 1(16). Історія взаємовідносин між людиною і природою	4	2	-	-	-	2						
Тема 2(17). Позитивний вплив людини на природу	6	2	1	-	-	3						
Тема 3(18). Види впливу господарських технологій на природу	7	2	2	-	-	3						
Тема 4(19). Оцінка впливу на навколишнє природне середовище	8	2	2	-	-	4						
Тема 5(20). Глобальні екологічні проблеми	9	2	3	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 4	34	10	8	-	-	16						
Змістовий модуль 5. Людство в біосфері												
Тема 1(21). Міжнародна і державна екологічна політика	6	1	2	-	-	3						
Тема 2(22). Екологія і сталий розвиток	4	1	1	-	-	2						
Тема 3(23). Екологічна безпека	8	2	2	-	-	4						
Тема 4(24). Управління природокористуванням	4	2	-	-	-	2						

Тема 5(25). Екологічний моніторинг	6	1	2	-	-	3						
Тема 6(26). Екологічні експертиза і аудит	6	2	2	-	-	2						
Тема 7(27). Екологічне моделювання і прогнозування	6	1	2	-	-	3						
Тема 8(28). Екологічні проблеми України	8	2	2	-	-	4						
Тема 9(29). Екологічні проблеми Миколаївщини	10	2	4	-	-	4						
Разом за змістовим модулем 5	58	14	17	-	-	27						
Усього годин	216	56	56	-	-	104						
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин												

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Не передбачено	
2		
...		

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Обговорення доповідей по домашній роботі «Аналіз змісту першоджерела екологічної інформації»	4
2	Обговорення доповідей по домашній роботі «Моніторинг пасажиро - перевезень міським транспортом»	6
3	Графічне представлення екологічних характеристик	2

	абіотичних об'єктів	
4	Графічне представлення екологічних характеристик біологічних об'єктів	2
5	Аналітичне представлення екологічних характеристик абіотичних об'єктів	4
6	Аналітичне представлення екологічних характеристик біологічних об'єктів	4
7	Обговорення змісту основних понять навчальної дисципліни	4
8	Визначення власного фенотипу	2
9	Тестування в інтерактивному освітньому середовищі	6
10	Визначення властивостей і показників природних речовин	6
11	Аналіз природно-кліматичних зон України	4
12	Визначення речовинно – енергетичних потреб людини	2
13	Визначення і ранжування актуальних екологічних потреб міста Миколаєва і його мікрорайонів	4
14	Аналіз природно-кліматичних особливостей районів Миколаївської області	6
Всього		56

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2	Не передбачено	
...		

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка списку першоджерел інформації	10
2	Розробка анотацій першоджерел	10
3	Проведення моніторингу міського транспорту	18
4	Підготовка до тестування в інтерактивному освітньому середовищі університету (електрона платформа	10

	MOODLE)	
5	Опрацювання навчальних тем з доробкою конспекту лекції	14
6	Підготовка до практичних аудиторних занять	14
7	Розробка власного «Екологічного словника»	20
8	Обробка матеріалів моніторингу , оформлення звіту і підготовка доповіді	8
Всього		104

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені

10. Методи навчання

Методи усного викладу навчального матеріалу:

- лекція;
- ілюстрації, демонстрації під час усного викладу матеріалу.

Методи закріплення навчального матеріалу:

- робота з навчальною літературою та іншими засобами навчальної інформації.

Методи самостійної роботи студентів:

- робота з навчальною літературою та іншими засобами навчальної інформації.

Методи перевірки та оцінювання знань, умінь та навичок:

- постійне спостереження за роботою студентів;
- усне опитування;
- письмове опитування;
- контрольні роботи, комплексні контрольні роботи;
- тестування.

11. Методи контролю

Контроль якості процесу навчання здійснюється постійно у вигляді діалогів між викладачами і студентами під час проведення аудиторних занять, оцінкою оцінкою якості і термінів виконання домашніх самостійних робіт, а також

підсумковим звітом студента у вигляді відповідей на екзамені. Максимальна кількість оціночних балів, яку може отримати студент на екзамені дорівнює 40. Інші 60 балів розподіляються по темам звітних модулів наступним чином (див. п. 12).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																										Сума балів				
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						Змістовий модуль 3						Змістовий модуль 4						Змістовий модуль 5						
Номер теми навчальної дисципліни в модулі																														
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	60	
Всього																										100				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Інтерактивне освітнє середовище ЧДУ ім. Петра Могили, що базується на електронній платформі MOODLE <http://moodle.chdu.edu.ua/> Цикл дисциплін

Сталий розвиток цивілізації, як фундаментальна проблема XXI століття (екологічний).

14. Рекомендована література

Базова

1	Акімова Т.А., Хаскін В.В. Екологія. – М. : ЮНІТИ, 1998. – 445 с.	+	+	+	
2	Добровольський В.В. Екологічні знання: Навчальний посібник. – К.: Вид. дім «Професіонал», 2005. – 300 с.	+	+	+	

Допоміжна

1	Білявський Г.О. Основи екології: теорія та практика: Навчальний посібник. – К.: Лібра, 2002. – 352 с.	+	+	+	
2	Добровольський В.В. Екологія (вступ до фаху). – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 251 с.	+	+	+	+
3	Некос В.Е. Основы общей экологии и неэкологии. – Х.: Торнадо, 1999. – 192 с.		+		
4	Одум Ю. Экология: в 2 т. – М.: Мир, 1986. – 328 с.		+		

15. Інформаційні ресурси

1. Анкета визначення ставлення особистості до проблемних ситуацій екологічного спрямування [Електронний ресурс] / І.О. Малюченко. – Режим доступу до анкети : <http://moodle.kma.mk.ua/mod/questionnaire/view.php?id=16907>. – Назва з титул. екрану.

2. Анкета визначення ставлення особистості до проблемних ситуацій етичного спрямування [Електронний ресурс] / І.О. Малюченко. – Режим доступу до анкети : <http://moodle.kma.mk.ua/mod/questionnaire/report.php?instance=67&sid=90&action=vall>. – Назва з титул. Екрану.

3. Курс: Основи екології [Електронний ресурс] / І.О. Малюченко. – Режим доступу до курсу : <http://moodle.kma.mk.ua/course/view.php?id=189>. – Назва з титул. екрану.

4. Курс: Урбоекологія [Електронний ресурс] / І.О. Малюченко. – Режим доступу до курсу : <http://moodle.chdu.edu.ua/course/view.php?id=171>. – Назва з титул. екрану.